

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hova
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénsek és hír-
dítások küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak:
a legolcsóbban számított.
Bélyegdíjért külön min.
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttár: cikkek
soranként 10 kr-ért köz-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla, Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.
FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

P ü n k ö s d.

Eljött a tavasz. A napnak folyton erős-
bülő jótékony melegsugara megtörték a
makacs tél uralmát és a természet kibonta-
kozott fagyos karjai közül.

Es ime, a tavasszal együtt beköszön-
tött hozzánk pünkösöd. a Szentlélek kitölte-
tésének emlék ünnepe.

Az Üdvözítő menybemenetele után nem
hagyta magukra a vezető nélkül szorongó
tanítványokat, hanem ígéretehez képest el-
küldte, az Urnak megvilágosító és
megerősítő szentlelkét, mely megillet-
tén elméjüket, megerősítvén szívüket, alig
egy néhányan bátran és merészen fogtak a
nagy munkához, hogy az igaz hitnek és
szeretetnek egyszerű de legyőzhetlen
fegyvereivel meghódítsák az egész világot a
nagy Mester üdvösségre és igazságra ve-
zérő tudományának.

Es az óta hányszor, de hányszor volt
szüksége az emberiségnek a felvilágosító, a
menyerősítő és a vigasztaló Szentlélekre.

A népek és nemzetek történelméből
tudjuk, hogy a szentlélek mindannyiszor el
is jött és megvilágosította, megerősítette és
megvigasztalta az emberiséget, valahányszor
eljövetelét a Krisztusban vetett erős hittel, az
ő tudományából kiáradó szent buzgósággal
és tanításain való megnyugvással kérték és
várták a hívők.

Napjainkban, midőn az anyagi, mint
az erkölcsi világban az ellentétek annyira
ki vannak élesítve, midőn úgy az egyik,
mint a másik téren az anyagi, nyelvi, faji
és felekezeti érdekek összeütközése folytán
minden oldalról harc és háború fenyeget:
milyen nagy szükségünk van rá, hogy a
Szentlélek mireánk is kitöltessék és elárasz-
szon minket adományával.

E szent ünnep alkalmával szálljon meg
minket az Urnak világosító szent lelke és
gyújtson világosságot a mi elménkben, hogy
a szeretet vállalásának tiszta fényénél az ő
kalauzolása mellett keressük és találhassuk
is meg az igazságot.

Jöjjön a szeretetnek Szentlelke és ihlesse
meg a mi sziveinket, hogy a felebaráti sze-
retetben egymással egyesülve a különböző
érdekek miatt vívott harcok közepette fel-
találhassuk a békességet.

Jöjjön el az Urnak megerősítő szent-
lelke és erősítsen meg szent hitünkben, ne
hagyjon elesüggedni és vigasztaljon meg a
nyomorúságok napján.

Jöjjön el a Szentlélek és áraszszon el
mindnyájunkat az ő megszentelő ajándékai-
val, hozzon békességet szép hazánk polgárai
közé, erősítse az egymásiránti szeretetet s
csepegtesse mindnyájunk szívébe a hazasze-
retet szent tűzét, hogy közös erővel mun-
kálkodhassunk a mi édes hazánk: Magyar-
ország előhaladásán.

Egyházpolitika Csikvármegyében.

Kijelentjük, hogy politizálni nem aka-
runk, hiszen a politika ki van zárva lapunk
hasábjairól, de igen is hozzá szólunk a val-
laskérdéshez mert ehhez már jogunk van.

A fő- és székvárosban megjelenő lapok-
ban nap-nap után hasábjokat látunk: „az
egyházpolitika a megyékben“ s más ha-
sonló címek alatt, teleírva e hasábjok ama
tudósításokkal, melyek hirt adnak a külön-
böző vármegyéknek, törvényhatóságoknak
az egyházpolitika kérdésében történt átlás-
pontjuk elfoglalásáról.

A ki figyelemmel kísérte a vármegyék
és törvényhatósági joggal felruházott váro-
sok megnyilatkozásáról szóló ezen tudósítá-
sokat, nagyon különböző és egymástól elütő
megállapodásokat vehetett észre.

Ugyanis legelőször a fő- és székváros,
utána pedig Zemplén vármegye törvényha-
tósága közgyűlésileg határozván el felirati-
lag pártolni a jelenlegi kormánynek egyház-
politikai programját, határozatba ment e
két törvényhatóságnál egyttal az is, hogy
hasonló eljárásra: az egyházpolitikai kor-
mány programja feliratilag leendő pártolá-
sára, az ország törvényhatóságai átirat útján
felkéressenek.

Ez lett az oka annak, hogy az összes
törvényhatóságokban fel lett vetve az egyház-
politikai kérdés, s vagy már eddig foglal-
koztak is azzal a törvényhatóságok, vagy

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

P ü n k ö s d n a p j á n .

Megszólal a kicsiny falu tornyában a harang,
hogy a szent ünnep alkalmával templomba hívja a
lakókat. A hívők sergestől tódulnak a templomba.
A leányok előre sietnek s jó korán elfoglalják
szokásos helyeiket. A falu legényei pedig csoport-
okban állva csevegnek a bejárat előtt.

Ezek között van Szalai Peti is, a ki most
tesz eleget katonai kötelezettségének. Csinos fiu lett
belőle. Ugy áll rajta a huszár ruha mintha ráön-
tötték volna, a sarkantyuját pedig módosan tudja
pengetni.

Meg is becsülik szörnyen, mindenkinek van
szava hozzá, sőt még a bíró uram is nyájasan be-
szélget vele.

— No Peti, szólj hozzá az egyik legény —
hogy tetszenek az itthoni leányok?

— Hát csak úgy, hogy azt mondom: nincsen
párjuk kerek e világon.

— Bizony nincs, hanem olyat mint a Szénási
Julis még a másvilágon se lehet találni.

Erre megkondult a harmadik harangszó és
mindnyájan bevonultak a templomba.

Isteni tisztelet után Peti a legelsők között
ment ki a templomból, hogy ő is lásson s őt is
mindnyájan láthassák.

— Ki énekelt olyan szépen a leányok közt?
— kérde Peti.

— Hát a Julis. Irigylik is leányok a gyö-
nyörű hangját, no meg a nagy szépségét is.

— Aztán van-e szeretője?

— Volna akár száz is, de nem kell neki.

De nini itt jön már!

Szalai Peti a városban megtanulta, hogy mi-
ként kell a leányt megnézni s olyan különösen
nézte meg Julist is, hogy annak piros rózsává vált
az arca, lesütötte a szemét s csak akkor mert
felnézni, mikor haza ért és a kapun belől lépett.

Peti megtudta, hogy ünnepeken Julis is el-
megy a falu kocsmájába, hogy a többi leánnyal
együtt részt vegyen a táncban. Meghallotta azt is
hogy egy hetyke legényt, a ki megmerete csokolni,
ugy nyakon ütött, hogy egy álló hétig hordta a
nyomát. E miatt különös kedvet kapott, hogy meg-
szelidítse a leányt.

Délután ő is elment a tánczolókhöz. Julist
igen sokan tánczoltatták, örült a ki tánczolatott
vele. Peti is elhívta. A leány zavarodottan nézett
rá, félt de még is elment.

— Igen sokat tánczolsz, Julis!

— Sokan hívnak. — Válaszolt a leány.

— De hát nem muszáj mindenkivel tánczolni.

— Nem akarok megbántani senkit. Még büsz-
kének tartanak.

— Látod én nem haragudtam volna rád, ha
nem is jöttél volna tánczolni. Hiszen ilyen szép
leányra nem is lehet haragudni.

Honnan tudja, hogy szép vagyok.

— Látom, babám, látom.

— Csakhogy elmulik ám a szépség, édes
anyám azt mondja, hogy arra nem sokat kell adni,
csak jók legyünk.

A zenészek bevégezték a nótát. Peti letette
Julist, azonban majdnem folytonosan együtt töltöt-
ték a délutánt. Estefelé, mikor vége szakadt a
mulatságnak, Julist Peti kísérte haza.

Eltelt a pünkösöd ünnepe. Petinek vissza kel-
lett menni a katonasághoz, legény bajtársainak,
kik egy darabig elkisérték, eldicskedett vele, hogy

vele nem úgy bánt a Julis, mint a többi legény-
nyel, sőt még nem is haragodott a mikor csókolta.

Szegény Julis, ő meg nem tudta, hogy annak
a legénynek méreg volt minden szava, minden
csókja, s hogy más célja nem volt, minthogy el-
bolondítsa s megmutassa, hogy nincsen olyan legény
a faluban, mint ő.

Hányszor figyelmeztette az édes anyja: Julis
lelkem, édes lányom, ne higj a legénynek!

Hiszen könnyű azt mondani!

Ismét eljött a pünkösöd ünnepe. A hivatógó
harangszóra Julis, kit már ekkor nem hívtak szép
Julisnak, nem a templomba, hanem a berek felé
tartott, meghallotta, hogy a hűtlen Peti oda ment
új kedvesével. Óvatosan, zajtalan léptekkel suhant
a bokrok között, valamint erősen szorongatva ke-
zében

Egy borzasztó jaj kiáltás, azután is-
mét csendes minden. A csalfa legény szívéből ki-
folyt az utolsó csepp vér is.

Julis a véres kést keblébe rejtve ráborult a
holttestre s azután meglegedve szemlélte a ha-
lottat.

— Ugy-e, megint szeretsz? Mosolyogsz . . .
Hiszen töl . . . nézd csak piros . . . piros
a szerelem . . . jőj turbekolni . . .
tudod, mint ama piros pünkösdkor . . .
piros pünkösöd van ma is . . . menjünk a templom-
ba esküdni . . . hallod . . . hallod . . .
harang. De a legény nem szólt már többé, meg-
üvegesedett szemei mögü! a halál . . .
szegény Julisra, az élő halottra.

Julis néni, Julis néni! Hol van Peti?
Hallgass, csitt! Pünkösdkor esküszünk!
Szegény Julis, hány pünkösöd volt már az óta.

a közel jövőben foglalkozandnak vele, de foglalkozniok multhatatlanul kell, mert hiszen a fő- és székvárosnak, úgy Zemplén vármegyének átiratai egyszerűen íratásra nem tehetők.

Nincs jogunkba, s nem is akarunk bírálatokat mondani azon törvényhatóságok eljárásáról, melyeknél az egyházpolitikai kérdés már keresztül ment, csak egyszerűen arra szortikozunk, hogy konstatáljuk, mikép e kérdés a törvényhatóságok legtöbbjében szenvedélyes vitákra vezetett, s alig volt egy pár vármegye, vagy törvényhatóságijoggal felruházott város, hol Budapestnek és Zemplén vármegyének átiratai egyhangu pártolásra találtak; — míg ellenben néhány vármegye és törvényhatóságijoggal felruházott város — különösen a katolikus jelleggel bírók — egyszerűen tudomásul vévén az átiratokat napirendre tért a kérdés felett, a legtöbb vármegye és város pedig szenvedélyes viták lezajlása után több-kevesebb szavazat többséggel pártolni határozta az egyházpolitikai kormányprogramot.

A folyó hó 25-én vármegyénkben tartandó rendes tavaszi közgyűlés tárgysorozatába igen természetesen szintén fel van véve Budapest fő- és székvárosnak és Zemplén vármegyének átirata. Ezen a napon kell Csikvármegyének megnyilatkoznia az egyházpolitika kérdésében; ezen a napon kell pro, vagy kontra állást elfoglalni, de egy harmadik eset: kitérni a kérdés elől nem lehetséges.

Politikai kérdésekkel más módon, mint a politikai kérdésekben történtek egyszerű regisztrálásaként, foglalkozunk nem lévén szabad, még csak azt sem tehetjük meg, hogy saját véleményünknek e helyen kifejezést adjunk, annál kevésbé foghatunk bele abba, hogy törvényhatósági bizottságunk tagjait akár ebben, akár abban, akár egyik, akár másik irányban kapacitálni kezdjük, de mint előre bocsátottuk, jogunk van vallási tekintetben — ha ugyanis az egyházpolitikai kérdés által vallásunk érintetik — az ügyet szemeink elé állítani.

Vármegyénkről ellehet mondani, hogy tisztán katolikus vármegye; hogy katolikus hitelveit minden időben hiven megőrizte, — hogy katolikus hitelveiért még harcra kelni is kész volt, hiszen ezen győzelmes harcának emlékét ünnepelte tegnapelőtt a csiksomlyói pünkösdi nagy búcsu által. Joggal lehetünk tehát kíváncsiak arra, hogy az eddig mindig hiven megőrzött katolikus hitelvek hogyan fognak a 25-ki közgyűlésén érvényesülni?

Az eddig történtek egy körülményt már megmutattak; azt t. i. hogy vármegyénk nem bír hajlandósággal odáig elmenni, hogy feliratilag pártolja a katolikus érdekeket sértőnek felismert egyházpolitikát, mert hiszen a közgyűlés tárgyait előkészítésére hivatott állandó választmány már elejtette a felirat eszméjét, s csupán odáig ment el, hogy Budapest és Zemplén átiratait tudomásul venni és jegyzőkönyvileg pártolni javasolja a közgyűlésnek. Ez a javaslat sem volt azonban egyhangu határozat folyománya, mert akadtak néhányan, kik az iratok feletti napirendre térést ohajtották, nem akarván egyenesen bizalmatlansági szavazást indítványozni, mint a mely bizalmatlansági nyilatkozat a tör-

vényhozás egyik faktorának a főrendiháznak gyűlésen legközelebről szótöbbséggel meg is tétett.

Mi vallásunkat a felvett egyházpolitikai kérdés által nagyban érintettnek hisszük és tudjuk s ezért kíváncsian várjuk a 25-iki közgyűlés meghozandó határozatát mert ohajtjuk megtudni, hogy e tiszta katolikus vármegyében a katolicizmus meg fogja-e tartani eddigi magas nivóju állását, vagy engedni leszoritadni azon térről, melyet kilenczedszázadot felül haladó idő óta szilárdan elfoglalva tart?

Várjuk az eredményt törvényhatósági bizottsági tag urak! Kíváncsian várjuk! Hisz ez vallási kérdés. B. B.

Az új pénz.

A civilizáció haladásával az emberiség régi magasztos ideái, vallásosság, lovagiasság, önzetlenség, a szegénységi fogadalmak különböző módoszatai mind jobban és jobban el kezdtek tűnődni az életből. A mai világ nézlet szerint az ember első kötelessége a vagyonkezelés, balga embernek tartják azt, a ki a földi javak megvetéséről gondolkodik és nem kap a pénzen. Hogy ez valósággal így van s az emberiség igen messze oltért a Krisztusi tan azon szavaitól, melyre pedig folyton törekedni kell, mely az anyagiakat elválasztván a szellemiektől intve int, hogy „Keressük legelőször az Isten országát, mert a javak hozzá megadatnak nekünk, mert becsesebb az élet az eledelnél, és a test a ruházatnál.“

Ma az emberiség egyedüli bálványja a pénz. Ezért deklámál a szónok, ezért ló-fut fáradságot nem ismerő kitarással a prókátor, e miatt lesz öngyilkossá a bukott börziánér, ezért követték el az az elremitó sok sikkasztás, melyről minden nap olvashatunk a lapokban.

A leleményes székely ész az emberiségnek ezen szenvedélyét, a pénz utáni tulságos kapzsiságot úgy fejezi ki, hogy „a pénznek még a boldi is örül.“

Most mikor nálunk a valutaszabályozás folytán a pénzegység változást szenvedett, s a régi forint helyét a korona foglalta el, mindenki örül, mert e változástól a forgalomban is üdvös változást remélnek.

Am ez bekövetkezhetik, de én pusztán ezen változástól nem várok semmi üdvös változást, mert hiszen a pénz semmi egyéb, mint azon forgalmi eszköz, melylyel mindent — székely felfogás szerint — apát, anyát is lehet venni. A drágaságot és olcsóságot a forgalomban azonban egészen más faktorok szabályozzák.

Hiába ujjongnak sokan a felett, hogy nálunk pl. Csikban a kamatláb csökkenni fog és nem kell majd 10-12% kamatokról beszélni. Ezen változás majd más tényezők összehatása folytán beállhat, de nem fogják eszközölni azon 2, 10 és 20 filléres bronz és nikél pénzek, melyek a napokban a csikszerepai adóhivatalhoz érkeztek.

Az új pénzről eszembe jut az új mérték és ennek behozatala. Emlékeztetünk mennyi csalást követték el egyes lelkiismeretlen kutárok a szegény néppel szemben, a míg ez a mindjárt kezdetben kötelezővé tett új mértékkel csak némileg is megismerkedhetett. Ezeknek a lelkiismeretlen spekulációknak oroszlan részük van abban, hogy a csiki nép ma is idegenkedik az új mértéktől s a hol teheti, különösen az egymásközi forgalomban ma is a régi mértéket használja.

Alig hogy a 4 krosok bevonása el lett rendelve és az új 2 filléres bronz, 10 és 20 filléres nikél váltópénzek forgalomba kerültek: már is olyan híreket hallunk a falukról, hogy a szegény tudatlan nép megkárosítása kezdetét vette.

Mint halljuk, némelyek azt a hirt terjesztették el a falusi nép közt, hogy a 4 krosok többé nem fogadtatnak el, minek folytán a tudatlan nép fél áron is tud ad régi pénzén, remélve, hogy így legalább az elveszett fejsze nyele megmaradt.

Mi kötelességünknek ismerjük a tudatlan nép érdekében némi tájékoztatást adni e helyen, de első sorban kötelessége a községi előljárásnak az ilyen visszaélésekre felügyelni és a népet utasítani, felvilágosítani.

Most, hogy a pénzegység kisebb lett, még a tanultabb ember is eltéveszti az új pénz értékét, s a 20 fillérest 20 krba, a 10 fillérest 10 krba és a 2 fillérest 2 krba könnyen elfogadja. Pedig a 20 filléres 10 kr, a 10 filléres 5 kr és a 2 filléres 1 krajczár.

Óva intünk mindenkit, ki az új pénz értékével nincs tisztába, hogy arra nézve mielőtt elfogadná kérjen felvilágosítást akár a lelkészétől, akár a tanítóától, akár az előljárástól és ne engedje rászédetni, megkárosítani magát.

Mi részünkről örömet szolgálunk részletes felvilágosítással bárkinek, a ki hozzánk fordul.

A községi előljárásságok igen üdvös dolgot

csелеkednének, ha nem sajnálva a fáradságot, jövő hó végén a forgalomból kivonandó 4 krosokat a lakosságtól beváltatják és az adóhivatalhoz beszállítatják s az új pénzek értékéről jó eleve tájékoztatják, hogy ekként az előfordulható visszaéléseknek eleje vétések. s + d.

A madéfalvi emlékügye.

E lap folyó év 15-ik számában egy igen érdekes és hazafias vezércikk jelent meg, melynek végén a madéfalvi emlék-alapját kezelő bizottság, nevezetesen én, mint ama bizottság ez időszerinti elnöke, föl lettünk hiva ezen ügyben mielőbbi választmányi gyűlés egybehívására a végett: hogy a kezelő bizottság az összeredményről beszámolva, a választmány tanácskozhassék a további teendőkről, még pedig ugy, hogy az emlék az 1896-iki ezredéves ünnepélyre felállítottassék.

Méltányos és tiszteletre méltó e felhívás s annak elég is fog jévetni, mihelyt a gyűjtésnek oly kedvező eredménye mutatkozik, mely szerint a t. választmányunk kifejezett ohajtása szerinti állandó és az elvázett mártírok iránti kegyeletnek megfelelő emlék létesíthetésére legalább a megközelítőleg szükséges pénzösszeg begyűlend.

A „Csiki Lapok“ legutóbbi, azaz 20-iki számában 1536 frt 45 krajczki mutatva, mint az eddigi gyűjtés eredménye, melynek valódiságához (az időnként megejtett felülvizsgálat nyomán) semmi kétség nem férhet, ezen összegből levítve a nyomtatványok kiállítására, posta s másnemű kiadások fedezésére fordított 130 frtot, marad készpénz 1406 frt 45 kr.*

Ezen összeg szerintem még nagyon kevés ahhoz, hogy a választmány és mindnyájunk ohajtása szerinti emlék munkálatához hozzá fogjunk.

Gyűjtőiveink jelentékeny száma meg künt van s néhol igen jó kezekben, most is küldetnek szét gyűjtőivek; s remélem, hogy ez év oly eredményt hozand, hogy a jövő évben a munkához foghatunk s tervünk a milleniumra sikerülend.

Ha azonban ezikkiró Veritás ur, vagy bárkik a t. választmány részéről mégis a gyűlést összehívni kívánnak, azt készséggel megteszem; de tekintetbe kellene venniük: hogy a választmány t. tagjai legnagyobb része távol a központtól a megye különböző részein laknak, s a talán eredményt nem mutató gyűlésre oknelkül tennék meg a fáradságot.

Alapos okom van ez évhez nagy reményt fűzni, mert többfelől s tekintélyes egyének önként jelentkeztek a gyűjtésre s gyűjtőiveket kértek.

A többek közül van szerencsém Csikmegyének általában a székely népnek s ügyünk iránt érdeklődő nemes közönségnek, Budapestben lakó Székely József okleveles tanár urat itt következő becses levele által bemutatni:

Mélyen tisztelt Elnök ur!

Köszönettel vettem bizalmas megtisztelésüket, melyet kiérdemelni szent kötelességemnek tartom; az ügy, s a czél melyért közösen buzgalkodunk igen szép és nemes, csak székely kitarás kell. Magam is szívem és lelkem egész melegevel támogatom e szent ügyet, s ennek érdekében, a mit csak lehet örömet meg teszek fáradságot nem kimélve.

A küldött 100 darab gyűjtőivet kezemhez vettem, s igyekszem minél jobb kezekbe elhelyezni, s hiszem is, hogy lesz elegendő eredmény is. A fővárosban most alakult székely-egylettel is összeköttetésbe fogok lépni; s a befolyásos emberek számára gyűjtőiveket bocsátok, hogy a gyűjtés minél általánosabb legyen. Az ügy érdekében egy pár helyt már felolvasást is tartottam, s azonkívül a lapban is ismerttettem; tehát megragadok minden alkalmat, hogy ez ügyet népszerűvé tehessem.

A gyűjtőiveket, a tett adományokkal együtt, magok a tisztelt gyűjtőim a kikre ivermet rábírom fogják a „Csiki-Lapok“-nak megküldeni. Örömi fogok, ha minél nagyobb siker fogja koszorúzni nemes törekvésünket. Isten szent áldást kívánom, hazafias és keresztény kötelességünk hiv teljesítésében. A „madéfalvi emlék“ meglesz s az elesett vértanuk méltó szép emléket fognak kapni, legyen megörökítve a székely vértanúság! —

Hazafias üdvözlettel maradtam hive és alázatos szolgálója:

Székely József
okl. tanár

Íme a nemes székely utód és történetíró részt akar venni az 1764-ben történt „Siculicidium“ vértanui emlékezetének megörökítését czélzó kegyeletes munkában s önként ígérkezett a gyűjtésre. Éljen.
Benedek Istrán.

Pünkösöd.

Elmut pünkösöd, a szép piros pünkösöd ünnepe. Egyike a keresztény világ három főünnepének. Rendesen az esztendő ama részére esik midőn az egész természet diszbe öltözik, erdő mező, kertek, ligetek tarka virágos köntöst öltenek magukra s az emberrel együtt az egész természet ünnepet szentel a mindenhatóknak az elvett jókért. A virágok

* Ehez számítandó még a működelő társulat által takarékpénztárba helyezett tőke (most már körülbelül 250 forint) és az alapkezelő bizottság pénztárnokához a Szentmártonon rendezett ünnepély úszta jövedelmeképen direkt beküldött 50 frt. Szerk.

pompás illata, a mardarak édes csevegése tölti be a levegőt. Minden de minden hirdeti, hogy itt van pünkösöd.

Ugy ezen időtáiban nyílik a virágok királynője: a rózsák is. Felső bimbók és teljesen kinyílt virágok lepik el a rózsabokrokat, élénk piros színükkel felékesítik a kerteket, felséges illatukkal eltöltik a levegőt a rózsák piros színétől nyerte pünkösdi a piros jelzőt.

A pünkösdi elnevezése a „pentekoste“ görög szóból származik, mely ötvenet jelent, mivel pünkösöd húsvét után éppen ötven napra esik.

Mi keresztények a Szentlélek eljövetelének, kitöltésének emlékeztetere szenteljük e napot. Hőima emelkedett e nap milliók meg milliók ajkairól az egek Urához, azon jótéteményekért, melyekben az ő szent lelkének elküldése által az emberket részesítette. Még egy másik nevezetes esemény fűződik e napon emlékhöz. Az első pünkösdi alkalmával alakult meg tulajdonképpen a keresztény egyház.

A régi időkben a Zsidók ugyanazon idő tájban a Sebuos ünnepet ülték, mely a náluk divatozó idő számítás szerint Siyon havának 6. napjára esett. Háláadó és aratási ünnep volt, melyen áldozatot mutattak be a Jehovának a föld áldásaiért.

A pünkösdi ünnepéhez számos népszokás fűződik.

Az alföld egyes vidékein az az ősi szokás divatozik, hogy pünkösdi harmad napján a lovas legények összegyűlnek az egész környékről s versenyt rendeznek; a ki a versenyben győztes marad, azt nagy ünnepélyeségek között királylyá avatják fel. Az ilyennek aztán egész éven át sok mindféle előjoga és szabadsága van. Azonban uralma csak rövid ideig tart, egy két év múlva egy újabb, másik nyeri el a győzelmi pálmát s az jut a magas hivatalhoz. Ezért nevezik az ideig-óráig tartó hatalmat, uraskodást pünkösdi királyságnak.

Vármegyénkben pünkösdi első napjára esik a csiksomlyói ország híri bucsu, melyre messze vidékről minden évben 10—12 ezer ember sereglik össze, hogy részt vegyen a szentferenczrendiek templomában és az oda tartozó kápolnában rendezett áhitatosságokban.

A bucsu azon győzelem emlékére van szentelve, melyet a csiki székelyek János Zsigmond erdélyi fejedelem hadai felett nyertek 1552-ben, midőn János Zsigmond a reformációt a szent vallásokhoz nagy kitartással ragaszkodó csiki székelyek között fegyveres kézzel akarta meghonosítani. A fejedelem terve azonban nem sikerült, mert a papjaik által fellelkésített székelyek a betört hadakat amugy székelyesen megpallották és a vármegye területéről kiűzték.

Az óta minden évben megünnepelik a pünkösdi bucsut.

Az idén a pünkösdi mihozzánk szegényesen köszöntött be, a későn nyíló tavasz nem hozott virágokat, a rózsák csak most kezdek rügyezni, de azért a hívők szívében és lelkében nyílnak a hitnek szeretetnek és reménynek csodaszép virágai.

Vajha áldást és békességet hozott volna a pünkösdi minden egyévre, minden családra.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A csiksomlyói bucsu.** E kegyeletes valóságos ünnepélyre vármegyénkben és a szomszédos megyékből az idén is nagy számban gyűltek össze a hívők. A rendes körülmények között csendes Csik-Somlyót szokatlan jövés-menés és zaj tette élénkké már az ünnepet megelőző napokban. A vásárosok, éppen mint egy sokadalomra, igen nagy számban gyűltek össze s minden felhasználható teret beépítettek sátrakkal és árus bódékkal. A tulajdonképeni bucsusok már pénteken este gyülekezni kezdtek, a nagyobb rész azonban szombaton érkezett meg, míg a vármegye közeli helyiségeiből csak ünnep első napján vonultak fel. A megjelentek összes száma 8—10 ezeret tesz ki. Az áhitatos szertartások szép idő mellett folytak le ugy szombaton, mint vasárnap délelőtt. A bucsuk alkalmával szokásos rendezvények, összekocczanások az idénről sem maradtak el, de a kivonult erélyes csendőrség a keletkező zavarokat dicséretre méltó buzgalommal már csirájában elfojtatta. A haza vonuló bucsusokat jótékony meleg eső áztatta meg, mely kisebb-nagyobb megszakítással a gazdák nagy örömeire mindkét ünnep napon tartott.

— **Tiltakozás a kormány egyházpolitikája ellen.** A szabadelvű kormány egyházpolitikája, névszerint: a polgári házasság, az anyakönyvek államosítása, a zsidó reczepeció és vallásszabadság behozatala ellen a főrendekhez és képviselőházhoz egy-egy példányban benyújtott kérelmeket az alszik-kászoni esperes kerület 12 községéből 3762, azaz három-ezerhatszázhatvan két választó polgár írta alá. Ehez adva a tuznádi aláírókat, kik az aláírással a többi községektől elkéstek, az aláírók száma mintegy 4000-re tehető. Ha a törvényhatóság az állandó választmány buzgalkodása folytán pártoló tudomásul venné is a kormány egyházellenes javaslatait, a bizottsági tagok ezt csak a maguk privát személyében tehetik, mert, hogy a megye nevében pártolják, arra sem küldetésök, sem joguk nincsen

a megbízott uraknak. S reméljük, hogy az illetékes tényezők nem is hajszolják bele a függő állásban lévő megyei bizottsági tagokat, s ezek sem nyulnak be olyan dologba, mi nem tartozik hozzájuk. Politikából nem él meg a szegény, minden irányban elhanyagolt és a világforgalomból elszakított nép. Kár lenne az erőt és egészséget oly hiú és hiábavaló dicsőségért emészteni. Van nekünk ezer égető ügyünk, bajunk.

— **Az épülő Csik-Szereda.** A minek el kell jönnie, az eljön, az idő mindent meghoz magával. Ezt tapasztaljuk városunk építése tekintetében is. Másfél tized óta majdnem minden esztendőben épült egy-két új ház s ezek között egy néhány impozánsabb s minden tekintetben igen szép épület is emeltetett. Legnagyobb mértékben fejlődik a vár felé vezető út, a hol ez évben is két nagyobb szerű lakház kiépítése van kilátásba helyezve s ezeken kívül a vármegye tulajdonát képező polgári leányiskola, igazgatói lakás és gazdasági irányú felsőnépiskola díszes vaskerítéssel fog körülvétni. Nagyban fogja előmozdítani városunk előhaladását a képviselőtestület által már elfogadott piactér vásárlási tervezet keresztülvitele is, melyhez a szánkeziót a törvényhatósági közgyűlés minden bizonytal meg fogja adni.

— **Köszönetyilvánítás.** A Gyergyó-Szentmiklóson folyó hó 13-án a „Szegény tanulókat segélyező egyesület“ javára rendezett tánczestély alkalmával Lieb Ede urnak szíves közreműködéséért, özv. Laurency Jánosné urnónek a tánczterem díjmentes átengedéseért és Laurency B. rta urhölgynek a zongora szíves átadásáért e helyen is leghálásabb köszönetyilvánítja a rendező-bizottság nevében: dr. Dobribán Antal b. elnök, Kritsa Konrád b. titkár.

— **Attörés.** Vargyasi születésű, de csikszentmártoni lakos Lőrincz Sándor az unitárius vallásból a kath. anyaszentegyházba tért vissza és a hitvallást 1893. ápril 20-án tette le főt. Buzás Mihály esperes-plebános kezébe.

— **Szinészet.** Egy Kálmán szintársulata f. hó 18-án kezdette meg Gyergyó-Szentmiklóson színi előadásait. Bemutatóul a színművek más-más válfajából választotta ki előadásait. Az előadott darabok bizonyosságot szolgáltatnak s meggyőződhettek bennünket arról, hogy egy jól szervezett társulattal van dolgunk, mely igazán érdemes a pártfogásra.

— **Árviz.** Gyergyó-Tölgyesen e hó 8-án a Putna víze kiáradott és igen sok kárt okozott. A megyei utat annyira megrongálta, hogy a közlekedés egészen megszűnt. Az útmentén levő lakóházakat, gazdasági épületeket elsodorta, összedöntötte, vagy megrongálta. A lakosok kára mintegy 8000 frtot tesz.

— **Uj csendőr-örsök.** Priesketön. Rakottyáson, Csügésben, Felsődomukon és Csikszentmártonon új örsöket állítottak fel, a csikszentgyörgyit és csikszentmártoni pedig eltörölték. Az utóbbi — a mint odavaló levelezőnk értesít — 33 éven keresztül folyton Kozmáson állomásozott s most a községi lakosok gondolkoznak rajta, hogy vajon miért törölték el? Különben meg lehetnek vigasztalódva, nem maradtak árván, mert a csendőrök helyett pénzügyőrök kaptak.

— **Nem jó nagyon politizálni.** Veszedelmes dolog a politizálás, különösen olyanokra nézve, a kik nem értenek hozzá. Szomorúan tapasztalta ezt Karda Felix csikjenőfalvi lakos, ki nem elégedve meg a saját ügyeinek és bajainak intézésével, hozzá fogott a magas politikához s programmbeszédét e hó első napján több községi lakos előtt a következőkben fejtette ki: „Ne féljete atyafiak, a király megboldult, a balpárt győzött, az én kezem felül került s most már a csalát itthon kezdjük meg“. Mielőtt azonban a csatát tényleg megkezdhetné volna, a csendőrök lefűlelték s mivel entebb nyilvánított politikai hitvallását előttük fsem tagadta meg, bekisérték a csikszeredai kir. törvényszékhez, a hol a politikus Karda Felixet nagy valószínűséggel meg fogják büntetni.

— **A vérengző szikulus.** Csikrákoson, e hó elején Máté Ambrus, Sárosi Antal és Péter Albert odavaló lakosok valami ügy miatt összeszolalkoztak, az összeszolalkozás később formális veszekedésé fajult, melynek hevében Máté Ambrus előrántotta a mindig kezűgyben levő bicskát s azzal a Sárosi fején könnyű sebet ejtett. A társak látván, hogy az ügy veszedelmessé kezd válni, visszavonultak. Máté pedig, mint a dühös oroszlan, a melyik már vért szagolt, haza robant és udvarán roppant patáliát csapott. A láрма hallattára Zöld József kíváncsivá lett, hogy vajon mi baja van a szomszédnak? Be is indult, hogy meguézze, de alig lépett be a kapun, Máté felragadta a favágón

heverő fejszét s a kíváncsi Zöld Józsefre egy hatalmas csapást intézven, vállán súlyosan megsebesítette. A mint a kapun átmenekülő Zöld József után futott, észre vette, hogy a kapu előtt áll Székely József, a vérengző szikulus a kezében lévő fejszével az alacsony kapu felett ehez is hozzá vágott s életveszélyesen megsebesítette. M. é Ambrust elfogták.

— **A trieszti általános biztosító társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1892. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 2.817.742. frt 2 kr-ra szaporítottatott, minél fogva 1892. évi december hó 31-én 34.062.383 frt 61 kr-ra emelkedett, míg kár- és nyereség részesülési tartalékok czimén 910.197 frt 70 kr. vezetett új számlára elő. Az 1892. évben 20.469.779 frt 90 kr. erejéig köttettek új életbiztosítások, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 kr-ra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 5.792.410 frt 13 kr-tettek.

A tűz- és szállításbiztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 9.139.397 frt 44 kr. volt miből 2.371.382 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771.233 frt 35 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelre, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 25.791.131 frt 60 kr-ra emelkedett.

Károkkért az 1891-ik évben 8.851.456 frt 69 kr-t fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.099.377 frt 58 kr-nyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47.689.262 frt 1 kr. esik, melyet a társaság 150.805 káresetben fizetett ki.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892. december 31-én 1.802.792 frt 95 kr-ra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékükön beváltható értékpapírok csakis névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke tele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 kr-nyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frt. fentartott.

Ezen nyereség tartalék ennél fogva összesen 5.797.273 frt 87 kr-t tesz ki.

A társaság biztosítási alapja az idej átutalások folytán 46.523.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 kr-ra emelkedett és első rendű értékben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékre esik.

Az elért 793.840 frt 71 kr-nyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékul részvényeinként 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet.

A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mórt, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja 50 éves irói jubeliuma alkalmából, üdvözlő, neki szerencsét kíván és egyuttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában e legünnepeltebb magyar író üdvözölheti.

Butorok, kocsik és egyéb lakberendezéshez szükséges kellékek áthelyezés folytán, a csikszeredai pénzügyőri biztós által, jutányos áron, szabad kézből eladatnak. Venni szándékozók a tárgyakat a nappali órákban bármikor megtekinthetik.

Sz. 4806—1892.

tkkvi

Arverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Beteg Ignác végrehajtatonak Korodi Bálint végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíróság) területén levő Tusnád község határában fekvő, a csiktusnádi 311. sz. tjkvben foglalt 710. hrsz. alatti 2 frt, a 309. sz. tjkvben foglalt 704. hrsz. alatti 1 frt, a 733. sz. tjkvben foglalt 4499—4528. hrsz. alatti 152 frt, a 865. sz. tjkvben foglalt 10177—10206. hrsz. alatti 52 frt, a 870. sz. tjkvben foglalt 10253—10256. hrsz. alatti 38 frt, az 1138. sz. tjkvben foglalt 14551—14555. hrsz. alatti 27 frt, az 1204. sz. tjkvben foglalt 15691—15692. hrsz. alatti 112 frt, az 1285. sz. tjkvben foglalt 16339—16348. hrsz. alatti 14 frt, az 1308. sz. tjkvben foglalt 16514a—16525. hrsz. alatti 109 frt, az 1322. sz. tjkvben foglalt 16651—16652. hrsz. alatti 79 frt, az 1383. sz. tjkvben foglalt 17098—17101. hrsz. alatti 70 kr, az 1385. sz. tjkvben foglalt 17112—17116. hrsz. alatti 21 frt, a 2397. sz. tjkvben foglalt 14706—14709. hrsz. alatti 10 frt becsértékű egész ingatlanokra az 1881. évi LX.

t.-cz. 156. §. alapján és az 1336 sz. tjkben foglalt 16755-16760. hrsz. alatti 262 frt becsértékű ingatlanokból Kőrödi Bálint tulajdonára a fentebb kitett kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi június hó 5-ik napján d. e. 9 órakor Tusnád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladottnak fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övdékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Csik-Szentmártonon, 1893. évi február 21.

Szakács Balázs h. k. jbró.

Sz. 87-1893.

végreh.

Arverési hirdetmény.

Alólikt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a nagyvárad kir. törvényszéknek 1893. évi 5790. számú végrehajtást elrendelő és a gyergyószentmiklósi kir. járásbírósnak 1893. évi 1172. számú kiküldő végzése folytán nagyvárad kir. Kurländer és Ehrenfeld cég végrehajtató részére gyergyószentmiklósi Nuchem Serbu végrehajtást szenvedő ellen 265 frt 4 kr o. é. tőke s járuléka iránt kielégítés képen 1893. évi április hó 15-ik napján bíróság lefoglalt és 394 frt 26 kr-ra becsült ingóságokra a gyergyószentmiklósi kir. járásbírósnak 1893. évi 1182. számú végzésével a további kielégítési végrehajtást elrendelte. Ennek folytán a gyergyószentmiklósi kir. járásbírósnak 1182. számú kiküldő végzése folytán az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében Waldman Márk ügyvéd végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésre a még eddig fennálló 265 frt 4 kr tőke, ennek 1893. évi március hó 15-ik napjától járó 6% kamatai s az eddig 33 frt 60 kr-ban megállapított

költségek iránt a 87/93. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató javára, tekintettel az idekelt t.-cz. 103. §-ára, az árverésnek Gyergyó-Szentmiklóson most közadós Nuchem Serbu végrehajtást szenvedő kereskedésében leendő megtartására határnapul 1893. évi május hó 27-ik napjának délelőtti 8 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bolti árucikkek, u. m. karton, kreton, zephir, új férfi ingek s ruhák legtöbbet ígérőnek, az idekelt törvényzikk 108-ik §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adatni. Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését, megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvcz. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig alólikt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják. Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1893. május 15.

Juhász Károly kir. bir. végrehajtó.

ASSICURAZIONI GENERALI 1892. ÉVI MÉRLEGE.

BEMVÉTEL

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1892)

KIADÁS

Table with columns for 'A tétel neve', 'Üzlet', 'Vagyon', 'Összes', and 'A tétel neve', 'Üzlet', 'Vagyon', 'Összes'. It details financial transactions for the insurance company in 1892.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. - Életbiztosítási osztály. (1892.)

Table with columns for 'A tétel neve', 'Üzlet', 'Vagyon', 'Összes', and 'A tétel neve', 'Üzlet', 'Vagyon', 'Összes'. It details financial transactions for the life insurance department in 1892.

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1892. december 31-én.

TEHER

Table with columns for 'Folyó szám', 'A tétel neve', 'A', 'B', 'ÖSSZESEN', 'Folyó szám', 'A tétel neve', 'A', 'B', 'ÖSSZESEN'. It details the company's assets and liabilities as of December 31, 1892.

Az 1892. december 31-én járó évekbe érvényben maradó díj-kötelezvények értéke... A cs. kir. szak. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso M., Dr. Camillo Bozzo, Br. Bruck Ottó, Dr. Calabi R., Br. Mompurgo József, Segre V, & Vezetikar: Besso József.

Magyarországi vezérgyűlés, Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alatti ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készpénz adatként és biztosítási ajánlatok a tüz-, jég-, élet- és szállítványbiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltnék.

A csikszeredei ügynökség: GÓZSY ÁRPÁD.

Nyomatott Csik-Szeredában Györgyjakab Mártonnál 1893.